

Latgalei vienkārši ir jāļauj strādāt

Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods visur un vienmēr iestājas par dzimto Līvānu novadu un Latgali. Trīs gadus vadīdams Latgale plānošanas reģiona attīstības padomi, viņš redzēja, ka Latgales cilvēki un pašvaldības strādā nekurnot, tomēr ir nozares un vērtības, par kurām arī Latgale nedrīkst klusēt. Atbildes sniedz domes priekšsēdētājs A. Vaivods.

– Cik priecīgs vai skumīgs bijāt, uzzinot par valdības rīcības plānu "Iespēju Latgale"?

– Tas izraisīja pārdomas. Ja Latgales pašvaldības neceltu trauksmi, diez vai šāda rīcības programma būtu. Ar mums, Latgales cilvēkiem ir tā – ja mums vienkārši ļauj strādāt, mēs varam kalnus gāzt, bet ja mūs visādi cenšas apturēt, nobremzēt, tad mēs ļautājam, kāpēc tas tiek darīts. Patiesībā, ko tad Latgales pašvaldības izdarīja? Viņas faktiski uzsvēra tās problēmas, kas ir aktuālas valstī kopumā.

Manuprāt, šobrīd Latgales rīcības plāns 2012. – 2013. gadam tiek ieviests veiksmīgi, līdz ar to Latgales pašvaldībām ir iespēja ievērojami uzlabot biznesa atbalstošo infrastruktūru uzņēmējiem un potenciālajiem investoriem.

Arī Līvānu pašvaldība plāno ieguldīt aptuveni 4 milj. latu industriālās zonas pievadceļu un komunikāciju sakārtošanā.

Nākošajā plānošanas periodā gan būtu liela vēriba jāpievērš kompleksi risinājumiem reģionā un ipaša uzmanība jāvelta uzņēmēju tiešajam atbalstam – investīciju, finanšu instrumentu un nodokļu atlaizņu veidā.

Mēs uzskatām, ka ar steigu ir jāmaina likumi, jāveicina nodarbinātība, sevišķi pierobežā, lai cilvēkiem nav jāpārtiek no nelegāli ietirgotajiem 10 l dīzeļdegvielas vai cigarešu bloka.

– Kāpēc Latgales pašvaldībām un iedzīvotājiem būtu jāsaņemas, ja ir ES fondi, citas atbalsta programmas?

– Vispirms mēs cenšamies atgādināt, ka valsts nav tikai Rīga, ka ir arī reģioni, kas pieder Latvijai, taču tiem ir liegta iespēja attīstīties.

Viens piemērs. Ja esmu zemnieks un man ir 100t kartupeļu, tad lai aizvestu tos līdz Rīgas tirgum, man būs jāpatērē liels laiks un nauda. Arī Latgales ražotājam, lai precī vai produkciju nogādātu līdz pircējam, ir jāreķinās ar lielākām izmaksām.

To pašu var pastāstīt arī citu novadu tālākos reģionos strādājošie uzņēmēji, lauksaimnieki, kas izvēlējušies palikt un saimniekot tepat Latvijā. Viņi taču strādā, lai uzturētu ģimeni. Viņi taču arī maksā nodokļus, tā uztur pašvaldības, valsts institūcijas, izglītību, medicīnu.

Varbūt šoreiz ar Latgali vien varēs iekustināt lielas lietas. Vēl viens piemērs. Presē bija pārmests, ka Latgalē visbiežāk algas maksā aploksnēs. Bet cik tālu likumdošana, to starp nodokļu politika, ir sakārtota tā, lai nodokļus maksātu visi, lai cilvēki labprāt vēlētos strādāt nevis saņemot pabalstus. Nevienam nebrauks projām no Latvijas, ja cilvēki atradīs darbu savā pagastā vai novadā, pilsētā, turklāt saņems godīgu darba algu, un ja par viņu darba devējs samaksās visus nodokļus. Ministrijas pašvaldībām saka, ka tos, kas saņem GMI, var piespiest strādāt. Tikmēr likumdošana nosaka, ka GMI var izmaksāt tad, ja viņš kaut vai tikai notīra sniegu pie savas mājas. Tad, mīļie, šis pabalsts būtu jāsaņem arī man vai jums, kurš šo pašu darbu daru katru dienu.

Arī Latgalē ir ko darīt, tikai normatīvie akti, likumi šos vīriešus un sievietes spēka gados "sargā" no darba. Šādas kuri-

ozas, pat neiedomājamas lietas var atrast daudz un gandrīz katrā likumā. Protams, izņēmums ir tie, kas patiešām nevar strādāt vecuma vai slimības dēļ.

Valsts faktiski piespiež izbraukt no valsts cilvēkiem, kuros pirms tam pati ir ieguldījusi naudu (izglītībā, veselības aprūpē, infrastruktūrā). Tad nu sanāk, ka viņi visus darbības gadus, kurus varētu nodzīvot tepat Latvijā, ceļ citās valstīs labklājību.

– Kā pašvaldības varētu līdzdarboties savējo atbalstīšanā?

– Līvānu novada dome jau iegulda līdzekļus ar domu, ka cilvēkiem ir jādzīvo laimīgi tepat Līvānu novadā.

Viņiem ir jāiegūst laba izglītība, tāpēc renovējam, siltinām, attīstām bērnudārzus, pamatskolas, vidusskolas, mūzikas un mākslas skolu. Nākamgad plānojam ieviest bezmaksas ēdināšanu visiem sākumskolas klašu skolēniem. Protams, cenšamies sakārtot arī to vidi, kur cilvēks strādā un dzīvo. Pašvaldība rekonstruē, atjauno ielas, piemēram, pabeigsim Rīgas ielas rekonstrukciju, būvējam un atjaunojam arī ceļus, stāvlaukumus, daudzdzīvokļu namu pagalmus, ierīkojam veloceļus. Tiek uzlabota infrastruktūra arī Līvānu rūpnieciskajā zonā – sadarbībā ar uzņēmējiem atjaunots ielu apgaismojums, kursē autobuss. Ar Ekonomikas ministriju jau esam pārrunājuši, kā šo zonu varētu attīstīt turpmāk, piesaistot ES fondu līdzekļus. Mēs ceram, ka šī sakārtotā vide sekmēs jaunu uzņēmumu rašanos.

Plānojam no jauna uzcelt autoostas ēku, modernizēt sabiedriskās tualetes.

Trīs miljonus latu ieguldījām ūdenssaimniecības attīstībā tieši privātmāju sektorā.

Pagastos ir nosiltinātas visas skolas (izņemot Rudzātu, pie kuras projekta tagad strādājam), uzbūvēts Jaunsilavu veloceļiņš, rekonstruēti ceļi pagastos.

Esam saglabājuši un modernizējuši Līvānu slimnici, tur labprāt ārstējas arī kaimiņu novadu iedzīvotāji. Uzskatu, ka mūsu cilvēki saņem arī kvalitatīvu sociālo palīdzību, aprūpi, mums ir sava veco ļaužu pensija.

Pēc labi padarīta darba ir labi jāatpūšas. Līvānu novada pašvaldība ir ieguldījusi un iegulda naudu sporta zālēs, stadionos, kultūras namos, novada kultūras centrā, bibliotēkās. Veidojam jauniešu daudzfunkcionālo centru, durvis vērš arī Līvānu stikla muzeja jaunā zāle.

Atbalstam pašdarbības kolektīvus, rīkojam novada un mazākus svētkus. Tamdēļ plānojam uzcelt arī estrādi, bet darbus pie vieglatlētikas manēžas sāksim jau tuvākajā laikā.

Ari mūsu pašu uzņēmēji, lauksaimnieki ir izdarījuši un dara daudz labu lietu. Kopā ar uzņēmējiem jau 10 gadus maksājam stipendijas jauniešu studijām augstskolās – viņi neaizbrauks uz Angliju, nenodzersies, bet iegūs izglītību un dos labumu valstij, Līvāniem.

Priecē, ka Līvānu novadā atgriežas cilvēki, atgriežas ar visām ģimenēm pat no Rīgas. Tātad mēs, pašvaldība, uzņēmēji, ejam pareizajā virzienā. Valsts savukārt varētu par brīvu pieslēgt elektrību jauniem uzņēmumiem, jaunsaimnieku mājām vai jauno zemnieku saimniecībām.

– Kāpēc vajag attīstīt arī laukus, kuru paliek arvien tukšāki?

– Esmu pretinieks mobilitātes pabalstam, ko Labklājības ministrija sola tiem, kuri gribēs pārcelties darba meklējumos. Šķiet, tā valsts apzināti grib laukus padarīt vēl tukšākus. Ministram par šādu priekšlikumu būtu jāatkāpjas no amata. Taču mēs, pašvaldība, rīkojamies pareizi, ieguldot arī laukos. Tos infrastruktūras sakārtošanas darbus, ko pieminēju, mēs darām arī savos pagastos, ciemos. Mums ir vajadzīgs un svarīgs katrs cilvēks. Valstij ar likumiem ir jāveicina, lai uzņēmumi, ražotnes veidojas un attīstās arī laukos, ka vietējais iedzīvotājs ir ieinteresēts radīt ko jaunu turpat ciemā vai pagastā.

– Ko novēlēsiet cilvēkiem Ziemassvētkos?

– Izturību, veselību, cerību, veiksmi, laimi Jums un Jūsu mīļajiem! Un daudz, daudz labu cilvēku jums apkārt! Un lai jūs vienmēr būtu vajadzīgi citiem, jo tikai tas dod istu piepildījumu cilvēka dzīvei!

Intervija laikrakstam Latgales laiks